

NA TISUĆE REDOVNIH
DOLAZI SAMO STOTINJAK
ARBITRAŽNIH POSTUPAKA

Je li arbitraža dobra alternativa

Rješavanje sporova Rješavanje problema u redovnom sudskom postupku može se često zamijeniti bržim arbitražnim rješenjem

MILICA LUBIČKO
redakcija@poskati.hr

Još se mali broj poduzetnika odlučuje za arbitražu, što je prije svega posljedica nespučenosti u taj dobar način rješavanja sporova

Razvijene tvrtke po prirodi stvari imaju dinamično poslovanje, sa većim brojem partnera i raznovrsnim odnosima. Takve okolnosti prirodno generiraju i određeni broj spornih situacija, koje neće moći biti riješene bez službenog postupka. Razvijene tvrtke su svega navedenog svjesne, te isto prihvaćaju i sustavno vode računa kako o pripremanja za potencijalne sporove, tako i o samom vođenju sporova.

Sudski postupci posljednjih godina ne pružaju one rezultate koje priželjkuju tvrtke koje su svoje poslovanje uredile primjerno i spremno prihvaćaju određeni broj sporova kao nužnost.

Ugled i brzina

Često se mogu čuti zaključci na sastancima dviju strana sa suprotnim stavovima:da možemo bezgo to riješiti putem suda ne bi se morali već bi dali sudu i prihvatili svaku odluku. Sve navedeno ukazuje samo na jedan pravac razmišljanja - ima li alternativne vođenju sudskog spora?

Prvi i osnovni zaključak u toj dilemi biti će predaja spora arbitraži

sporne situacije

Dinamika poslovanja

Razvijene tvrtke po prirodi stvari imaju dinamično poslovanje, sa većim brojem partnera i raznovrsnim odnosima. Takve okolnosti prirodno generiraju i određeni broj spornih situacija, koje neće moći biti riješene bez službenog postupka. Razvijene tvrtke su svega navedenog svjesne, te isto prihvaćaju i sustavno vode računa kako o pripremanja za potencijalne sporove, tako i o samom vođenju sporova. No, prije nego što se dogodi sporna situacija koja razmišlja o arbitraži, način rješavanja sporova koji može biti višestruko brži i više pojasni objema suprotstavljenim stranama u postupku.

umjesto redovnom sudu. Najčešći i najpoznatiji arbitražni vid rješavanja sporova kod nas je Stalno izabrano sudice pri IJGK.

To arbitražno sudiste ima tradiciju, visok stupanj ugleda i stručnosti, te što je najvažnije - jamči brzinu, upravo one što se na prvom mjestu prigovora redovnom sudu. U redoslijedu mogućih razloga zašto arbitražno sudovanje nije išlo jasno alternativnu poziciju, možemo krenuti od pitanja kako se uopće osigurava pravo na arbitražno sudovanje. Takvo što treba biti ugovoreno prije spora. Teoretski može biti ugovoreno i nakon nastanka spornog odnosa, ali tu fazi nije re-

Dogovor je bolji od dugotrajnog sudjenja

alino očekivati sporazumijevanje sada već protustrana.

Veća kvaliteta presuda

Naša gospodarska kultura za sada ne polaže dostatnu pažnju ugovornom odnosu "za slučaj spora" jer taj dio najčešće upravama nije važan a i smatra se da po tom pitanju i nema kreativnih mogućnosti. Postoje također i oni koji smatraju da su svoj odnos uredili na način da nema rizika od budućeg spora ili da su oni do sada sve sporne situacije riješili bez suda. Iskusni gospodarstvenici bi trebali biti u koji bi mogli imati pokrivenje za takav stav. Međutim, upravo oni to nisu

jer su iskusni. Stoga, jedan naoko nevažan detalj, a ne svjesno procijenjena odluka, utječe kao će imati pravo obratiti se arbitraži kao alternativni sudu. Arbitraža nije načelno rješenje za manje vrijedne sporove, mada ne treba a priori isključiti smisao i takve buduće posebne arbitražne usluge. Sadašnji odnos gdje godišnje u stvarni arbitražni postupak kreće do 100 sporova naspram tisuća sudskih moguće nije onaj odnos gdje bi se moglo reći da postoji logičan balans. Za vjerovati je da bi i redovno sudstvo dobro namjerno prihvatilo ovu vrstu rasterećenja, jer manji broj predmeta može samo podići kvalitetu.

VIŠE
ARBITRAŽE
OLAKŠALO
BI POSAO
REDOVNOM
SUDSTVU